

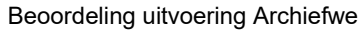


Aan het College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Houten
Postbus 30
3990 DA HOUTEN

DATUM 15 februari 2018
NUMMER 81C90444
UW BRIEF VAN 13 juni 2017
UW NUMMER DV/162327
BIJLAGE geen

TEAM BIN/IBT informatie- en archiefbeheer
REFERENTIE 
DOORKIESNUMMER 
E-MAILADRES 
ONDERWERP Beoordeling uitvoering Archiefwet over
2016-2017

Geacht college,

U heeft ons in het kader van interbestuurlijk toezicht (IBT) informatie toegezonden over de uitvoering van de Archiefwet. Naar aanleiding van deze toezichtinformatie hebben wij op 24 november 2017 aanvullende vragen gesteld aan uw adviseur Informatievoorziening. Deze antwoorden en het nagestuurde auditrapport Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO) hebben wij betrokken bij de beoordeling. Wij beoordelen de prestaties van gemeenten als 'adequaat', 'redelijk adequaat' of 'niet adequaat'. Het oordeel voor uw organisatie over de uitvoering van het informatie- en archiefbeheer in 2016-2017 luidt 'redelijk adequaat'. Dit betekent dat uw informatie- en archiefbeheer deels voldoet aan de wettelijke vereisten.

Toetsingscriteria

Bij de beoordeling op het terrein van uw informatie- en archiefbeheer toetsen wij, net als voorgaande jaren, of u voldoet aan de eisen die de Archiefwet en –regelgeving voorschrijven. In ons 'Aanvullend beleidskader voor het interbestuurlijk archieftoezicht' staan de risicogebieden waar wij specifiek naar kijken. Dit zijn: de omslag naar digitaal werken; het duurzaam beheer van analoge en digitale informatie; en de informatiehuishouding bij reorganisaties, herindelingen en samenwerkingsverbanden.

Bevindingen en beoordeling

In onze vorige beoordelingsronde was ons belangrijkste zorgpunt het inrichten van een duurzame en betrouwbare digitale informatiehuishouding. Dit zorgpunt is met deze toetsingsronde blijven bestaan. We onderschrijven daarmee de meer gedetailleerdere uitkomsten uit de audit Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden (KIDO) die u eind 2016-begin 2017 heeft laten uitvoeren voor uw organisatie. In dit KIDO-rapport wordt geconcludeerd dat u op een groot aantal onderdelen van uw informatiebeheer aantoonbaar niet in control bent. U loopt daarmee grote risico's op informatiegaten, overlappingsen en authenticiteitsproblemen.

Wel is het positief dat u deze audit heeft laten uitvoeren zodat een preciezer overzicht beschikbaar is op welke aspecten uw informatiebeheer al wel op orde is en op welke niet en welke verbeterstappen de komende jaren ondernomen moeten worden. U heeft medio 2017 via de Perspectiefnota middelen (2 ton) beschikbaar gesteld om vervolgacties uit het auditrapport uit te gaan voeren, waarmee u de urgentie ondersteunt dat maatregelen genomen moeten worden om uw informatiebeheer betrouwbaarder en duurzamer te maken.

Hieronder zijn onze belangrijkste bevindingen uit deze beoordelingsronde beschreven met daaraan toegevoegd onze (genummerde) aanbevelingen. We verwijzen verder naar de meer gedetailleerdere aanbevelingen uit het KIDO-auditrapport.

Inrichting duurzame (digitale) informatiehuishouding

Uw organisatie zit midden in de onvermijdelijke overgang van analoog naar digitaal werken. Het nog naast elkaar bestaan van papieren en digitale informatiestromen zorgt voor een groot risico op incomplete informatie. Er zijn de nodige stappen gezet voor het duurzaam regelen van het (digitaal) informatiebeheer: er is onder meer een zaakstelsel (CEES) ingericht en een documentmanagementsysteem CORSA voor het bestuurlijk besluitvormingsproces. Daarnaast zijn processen en procedures beschreven. Voor genoemde systemen is een metadataschema opgesteld.

Er is wel een actueel organisatiebreed overzicht van alle applicaties (architectuurplaat). Deze geeft echter geen beeld welke (archiefwwaardige) data zich in deze applicaties bevinden en wie daarvan de beheerders zijn. Er is hiermee geen grip op alle informatie in uw organisatie.

Er ontbreekt een vastgestelde integrale visie op digitaal werken en digitaal informatiebeheer, waarin niet alleen wordt aangesloten bij de verplichtingen uit de Archiefwet, maar ook bij ontwikkelingen als Omgevingswet, Meldplicht datalekken, Algemene Verordening Gegevensbescherming (AGV) en Wet hergebruik overheidsinformatie. Het is noodzakelijk dat u het duurzaam digitaal informatiebeheer juist ook in deze bredere context plaatst. Dit overkoepelende plan moet ook de samenhang duidelijk maken van de instrumenten die de afgelopen periode zijn opgesteld om daadwerkelijke de stap naar digitaal werken in een logische volgorde verder te kunnen maken.

- 1) Stel een integrale visie op informatiemanagement en informatiebeheer vast met bovengenoemde brede scope.
- 2) Breng organisatiebreed alle informatiestromen (ook in vakapplicaties) structureel in kaart en breng deze onder professioneel beheer zoals nu al gebeurt met de informatie in CEES/CORSA.

Kwaliteitssysteem

Hoewel de afgelopen jaren binnen uw organisatie diverse processen en procedures op het vlak van informatiebeheer zijn beschreven en er ad hoc en periodieke controles op onderdelen worden uitgevoerd, is er geen sprake van een kwaliteitssysteem zoals bedoeld in de Archiefregeling artikel 16. In het KIDO-auditrapport wordt ook geconstateerd dat 'er geen gecontroleerde omgeving bestaat waarin informatie consistent wordt gestuurd, bewerkt en beheerd en waarin wordt toegezien op het benoemen, beleggen en uitvoeren van verantwoordelijkheden'.

- 3) Richt een kwaliteitssysteem verder in en benut daarbij de aanbevelingen uit het auditrapport en de ervaringen van gemeenten die een dergelijk systeem al hebben ingericht. Regel daarbij wel voldoende structurele kennis en capaciteit binnen uw organisatie om dit kwaliteitssysteem te ontwerpen, in te voeren en te onderhouden.

Regelgeving informatie- en archiefbeheer

Uw Archiefverordening 2011 en vooral het Besluit Informatiebeheer sluiten niet meer aan bij uw huidige organisatiestructuur en de actuele stand van zaken van uw informatiebeheer.

- 4) Actualiseer uw Archiefverordening en Besluit Informatiebeheer.
- 5) Gezien de raakvlakken van digitaal informatiebeheer met ontwikkelingen als de Omgevingswet en het toenemend belang van informatiebeveiliging (zie hierboven), is het aan te bevelen om uw Strategisch Informatie Overleg (SIO) opnieuw te organiseren en dit te betrekken bij de herziening van uw Archiefverordening en Besluit Informatiebeheer. Betrek in dit SIO structureel de archivaris. Zie de 'Handreiking Strategisch Informatie Overleg Decentrale Overheden', tot stand gekomen met medewerking van de VNG.

Wettelijke vernietigingstermijnen en overbrengingstermijn

Voor uw papieren archieven voldoet u aan de wettelijke vernietigingsplicht. De gemeente Houten beschikt niet over een machtiging vervanging, waardoor de papieren informatiestromen nog steeds leidend zijn. De selectie en vernietiging van de bestanden in andere applicaties dan CORSA en CEES is nog niet geregeld.

- 6) Richt het proces van digitale selectie en vernietiging in en doe dit in lijn met de selectie en vernietiging van de analoge bestanden.

Uw archieven uit de periode tot 2002 zijn overgebracht naar het Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht (RHC ZOU). Hiermee voldoet u aan de wettelijke overbrengingstermijn en zijn de archieven toegankelijk en openbaar. Wel dient de formele verklaring van overbrenging, met daarin opgenomen de openbaarheidsbeperkingen, nog te worden vastgesteld.

- 7) Stel de verklaring van overbrenging archieven tot 2002 vast.

Voor de bouwvergunningen 1962-2002 heeft u van ons een machtiging ontvangen om deze bestanden later dan de verplichte termijn over te brengen naar het RHC. Wij gaan er vanuit dat u de mogelijke digitalisering en de bewerking van dit bestand, in overleg met uw archivaris, tijdig in gang zet om deze in 2022 over te brengen naar het RHC.

Informatiehuishouding bij reorganisaties, herindelingen en samenwerkingsverbanden

Zoals wij in onze vorige toezichtbrieven hebben aangegeven blijft u bij mandatering van taken aan een andere organisatie verantwoordelijk voor het inrichten van het archief- en informatiebeheer. Het is van belang met deze organisaties praktische beheerafspraken over de wijze waarop zij het informatiebeheer organiseren. Uit de toezichtinformatie blijkt dat er voor een aantal van de gemeenschappelijke regelingen waaraan uw gemeente deelneemt wel archievenparagrafen zijn opgesteld. Praktische beheerafspraken ontbreken nog veelal.

- 8) Maak, waar dit nog niet is gedaan, in 2018 met verbonden partijen praktische beheerafspraken over de uitvoering van het archief- en informatiebeheer. Gebruik hiervoor de 'Handreiking inrichting informatie- en archiefbeheer bij samenwerkingsverbanden (verbonden partijen) 2017 (KVAN/BRAIN)'. Beleg de periodieke evaluatie van deze afspraken in uw kwaliteitssysteem informatiebeheer.
- 9) Zorg ervoor dat bij de start van een samenwerking of uitbesteding van taken deze praktische beheerafspraken ten aanzien van het archief- en informatiebeheer gelijktijdig met de juridische en financiële afspraken worden vastgesteld.

Hiermee is voor ons deze toetsingsronde afgerond. In de tweede helft van 2018 beoordelen wij de uitvoering van de Archiefwet opnieuw. De volledige toezichtinformatie over de periode 2017 ontvangen wij graag uiterlijk 15 juli 2018 van u. Wij verzoeken u om in deze informatie ook aan te geven welke acties u heeft ondernomen ten aanzien van de hierboven genoemde verbeterpunten.

Tot slot

Naast toezicht op uw informatie- en archiefbeheer toetsen wij ook uw taakuitvoering op de terreinen omgevingsrecht, huisvesting vergunninghouders en financiën. Vanwege een ander beoordelingsritme door wettelijke bepalingen, ontvangt u hiervan op een ander tijdstip onze toezichtbrieven. Wij geven u in overweging om in het kader van horizontale controle onze toezichtbrieven naar uw gemeenteraad te sturen.

Per september 2017 publiceren wij de resultaten van ons toezicht op de interactieve IBT-kaart. Zie daarvoor www.provincie-utrecht.nl/interbestuurlijktoezicht Deze brief wordt via deze kaart toegankelijk.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

A.M.A. Pennarts-Pouw
Gedeputeerde Cultuur, Recreatie, Milieu, Bestuur en Europa

c.c. Gemeentearchivaris Houten / Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht